

Szerkesztőségi iroda:

Főiac, Csulak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdja,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Máziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tüzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Fél évre . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitlár sora 15 kr.

Az utolsó kísérlet.

(-) Legújabb távirati tudósítások szerint — ha ugyan a hírek egészen kétségbevonhatlan tényeken alapulnak — az oroszok már megkezdtek volna bevonulásukat Konstantinápolyba. És pedig bevonulnak akár létre jön a béke, akár nem. Ha a török elfogadja a szigorú orosz feltételeket, akkor bevonulnak mint vendégek; ha pedig nem fogadja el, akkor megszállják a török fővárost. Alig hihető azonban, hogy a porta a lényegesebbekben ellenkezők Oroszországgal s így nem marad egyéb hátra, mint Európának is revidálni a békefeltételeket.

Európa pedig, különösen az érdekelt hatalmasságok, nem fogják érdekeiket oly könnyen odaengedi az orosz vágyak telhetetlenségének.

Erre elkészült Oroszország.

Minden törekvését arra irányozta, hogy feltételeit a portával fogadtassa el; s ha ez megtörtént: kész szövetségest és támaszt talál céljai tovább vitelére Törökországban. A konferenciát huzza-halasztja s az alatt előkészíti a tervet. Mig a legfontosabb hadi posztok birtokába helyezi magát, addig nem kéri otthon legutolsó emberét is csatákészben felszerelni egy sokkal nagyobb háborúra. Hírlik, bár hivatalosnak tekinthető uton megfogalmazott, hogy Erdély határain orosz csapatok mozognak s hogy az osztrák határon közel eső várakat meglepő sietéssel szerelteti fel s gondoskodik hadseregei élelmezéséről. Minden a legnagyobb csendben foly, a nélkül, hogy más hatalmasság ezen előkészületeket komolyan venné. Mikor aztán a legutolsó ágyuja is golyóval van tele, akkor oda állítja a konferenciára elvételre fogja mondani: „most már beszéljünk csendesen.”

Igy van ez megírva az orosz diplomácia vezérkönyvében.

Erre természetesen Anglia sem maradhat télenül. A hadi készülődések ott is lázas tevékenységgel folynak. Megszavazta a póthiteletet, költségvetésébe roppant hadi kiadásokat

proponal. Tengeri flottái már a vizen vannak, szárazföldi hadserege felszerelésére semmi költségeket nem kímél. „Mert — úgy mond — Oroszország feltételeit érdekeibe ütközőknek tekinti.” Ő is kész tervvel lép tehát a konferenciára elé.

Hát monarchiánk?

Nálunk is telve van a légmozgósítási hírekkel. Katonai tekintélyek állítják, miszerint a katonaság soha úgy fel nem volt szerelve, úgy el nem volt készülve a háborúra, mint most.

A közös kormány az eshetőleges mozgósítás költségeinek előleges fedezésére póthitelt kér. Ha pedig mozgósítani kell: két hét alatt nemcsak készen áll hadseregünk, hanem arcvonalba is képes lesz felvonulni. Mindaddig azonban, míg az „idők jelei” határozott lépésre nem kényszerítik monarchiánkat, megmaradt az egyetlen, de egyszersmind utolsó kísérlet terve mellett a békés megoldás tekintetében.

Monarchiánk ultimátumszerű válaszát már megadta, mely abból áll, hogy Oroszország követeléseit birodalmi építségünkkel összeférhetlennek tartja. Itt aztán meglehet, hogy Oroszország az erélyes felszólalással szemben engedni fog. Megtörténhetik, hogy Oroszország latba fogja vetni Anglia és Ausztria-Magyarország közös actiójának súlyát egy már eléggé elcsigázott s a hadjárat minden nehézségeinek terhét súlyosan érző nemzettel szemben s ha ezt tenni fogja: akkor sikerül a békés megoldás, különben nem. Ezen utóbbira pedig el lehetünk készülv.

Oroszország ezen esetben egy európai konflagrationnak néz elébe.

Azon ponton állunk tehát, melyben az utolsó kísérlet, a konferencia sikertelenség esetén számítnunk kell véres elégtételre. A konferenciára pedig nem fogja meghozni a várt sikert Oroszország megfogalmazni minden európai egyensúlyt felforgató tervei mellett. Oroszország a Balkán félsziget új berendezése nem fogja feladni s akkor — — következik az akció.

Ezen utolsó kísérlet eredménye tehát előre látható.

Le kell számolnunk a körülményekkel s várunk kell az eredményt teljes nyugodtsággal, a hazaszeretet és férfias elszántság nyugodtságával. El kell készülnünk arra, hogy a diplomatiaci akciót nem sokára hadiaként fogja felváltani s e tekintetben félre kell tennünk minden hosszabb parlamenti apparatus formáit. A külügyi közös kormányt oly helyzetbe kell hoznunk, hogy a kért hitel megszavazása a lehető legrövidebb uton keresztül vitessék.

Itt nem lehet szó feltételekről. A konferenciára monarchiánknak is „kész tervvel” kell felmennie a többi államok példájára s ha feltételhez kötnök a kért költsön megszavazását, csak az időt vesztegetnők, mely pedig minden percben szülhet véres napokat és akkor a vizsaly átka fejünkre omolnók.

Különbén a kért hitel megszavazása, ha nem is nagy többséggel, mindenesetre meg fog történni. Andrassy kinyilatkoztatja, hogy a hitelteljavaslatról el nem áll, mivel jelenleg nagyobb szüksége van a hitelre, mint a bizalmi szavazatra.

Hogy ezen kért hitel valóban a Bosznia okkupációjára fordíttatik e, arról még most semmi bizonyosat nem mondhatunk. Tény, hogy az okkupáció bizonyos tekintetben a compensatio egy módja az orosz hatalmi kör terjedéseért. S ha az orosz-török békepontok által Szerbia és Hercegovina elszakítottak az egykori Törökországtól, akkor csakugyan nem marad egyéb hátra mint az annexio.

Ez azon utolsó kísérlet, mely súlyos politikai felelősséggel jár ugyan, de megmentheti monarchiánkat.

Egy bécsi hír szerint az osztrák-magyar hadcsapatok pár nap múlva bevonulnak Boszniába. Rodich altábornagy az erre vonatkozó parancsot meg is kapta.

Mindenesetre monarchiánknak is bevégzett tényekkel kell a konferencián fellépnie.

TARCA.

Csak tréfa volt.

— Elbeszélés. —

Látogatnál-e meg valaha kedves olvasóm tébolydát? Ha igen, tudni fogod, hogy az ott nyert benyomások kitörülhetlenek emlékünkből. Ott az élet legizgalmasabb szenvedéseivel borzadva kell megismerkednünk s szomorúan tapasztaljuk, mily vékony fal választja el gyakran az embert az örülség világtól. Egy megrögzött gondolat — és a szellemi élet megtébolyul; egy egyetlen iszonyu csapása a sorsnak — és az örület sötét éje borul a legjözanabb ész fölé. Mivel borzadtam a tébolydától, nem voltam képes mostanáig egyetlen tébolydát is meglátogatni, azonban irandó novellám jellemalakjai egyikének örült szerepet szánván, leküzdtem ellenszenvemet s elhatároztam, hogy a helybeli tébolydát felkeresem. Az engedélyt erre megkaptam s én leirhatlan érzelmek között járkáltam kísérő orvosom oldalán ezen barátságos, nagyrészt boldogtalan boldogoktól lakott helyiségben.

Igen, ők részben boldogok. Egy saját maguk által teremtet világban élnek, melyet tetszésük szerint komor, vagy nyájás képekkel színez ki képzeltök. Csodálatos, sajátságos álom hatja át folyvást lelküket és csak ébredésük: a világos pillanatok lehetnek iszonyatosak.

A tereben, melyben a tébolyodott nők valóban két nő kelt fel különösen kíváncsiságomat. Az egyik lehajtott fővel ült széken, a buskomorság és fájdalom kifejezésével merengve nézett maga elé, a mi valami végtelenül megrázó jelenség volt; — a másik higanyzerű mozgá-

konyással járkált a tereben, időnként hangos nevetésbe törve ki, melyet azonban rögtön abbahagyott. Aztán görcsösen összekulcsolt kezekkel mormogta maga elé: „Hiszen csak tréfa volt!”

Az orvos először a buskomorhoz fordult s állapotát felől kérdezősködött. Ez fel sem nézett, csak halkán susogta: „Oh orvos ur, én nagyon rossz vagyok!” s érzékenyen könyezett.

— Mi kinozza önt ismét? — kérde az orvos.

— Oh, az én lelkemet sok minden nyomja! — zokogja s könyek olomtak alá sovány arcára. — Igen orvos ur, ön tudja, én mérgeztem meg testvéremet, aztán sógoromat is, mind, mind. Oh, én nagyon, nagyon rossz vagyok! — Arca a legmélyebb bánat a legiszonyabb fájdalom kifejezését ölté magára. Még később is lehetett hallani fuldokló zokogását.

— Valóban mérgekvererőn ez a szerencsétlen? — kérdém az orvost.

— Távolról sem! — felelé ez. — Épen olyan ártatlan szegény, mint egy gyermek s mindezen bűnöket csak képzelet magáról. Csak nézze, minő sajátságos az örülség. Ama szép leány ott, a melyik az imént oly vidáman nevetett, sokkal boldogabb. Az örülség rá nézve valódi játékoskodás, el-takarja előtte legalább multját, a melynek ha tudatával bírna, menthetetlenül el kellene pusztulnia.

— És ennek mi baja van? — kérdém.

— Oh, annak nagyon szomorú története van. Ha kívánja, elbeszéltem önnek később; de nem nézzük meg ez érdekes leányt közelebből?

Az orvosnak igaza volt. A második örült valóban érdekes, megragadó jelenség. Magas karcsu nővéssü, alig 24 éves, ámbár még ifjabbnak látszott. Minden mozdulata vonzó, élénk s e mellett méltóságteljes. A finom, szelíden pirult arca a szellemi élete világolt s kis mélyedése arcának derült ját-

szi kedélyt látszott elárulni. Mindezek dacára e gyermekarcon honoló vidámság megfoghatatlannak látszott. Időnként mély, öltöklő fájdalom vett erőt rajta s ekkor ajka körül fájdalmas remegés volt észrevehető; azonban csakhamar eltűntek a fellegek s megint hangzott a sajátságos kacagás.

— Kérdeje meg csak Róth kisasszonyt, mi okozza vidámságát? — sugá az orvos nekem s én megtevétem.

Csodálkozva nézett világos átlátszó szemével rám s kellemes, csengő hangon mondá:

— Oh, csak tréfa volt!

További kérdéseimre is csak annyit felelt: — Oh, csak tréfa volt! — s ismét hallatá különös kacaját.

— Nem igaz, a tréfa megbocsátható? e szavakkal fordult rögtön felém és pillantása nyugtalan, aggályos kifejezéssel tévelygett most rajtam. A nélkül, hogy feleletemet megvárta volna, sietve járkált a tereben s nemcsak a felhangzott az a megrögzött kacaj, melyre a szív úgy elszorult egyszerűen.

A mint végre e szomorú helyiséget elhagytam, a terjedelmes, gondosan ápolat kertben megkönnyebbülten lélegzettem föl. Az orvos elkezdte elbeszélését:

Roth Anna, egy főerdős leánya, boldogul élte át gyermekkorát. Atyja házában mindig derült kedélyű leány volt s mint ilyen, sok tréfát szeszélyeskedést megengedett magának. Apró csefőgátsait annyi humorral s kedvességgel vitte, hogy azok is, a kik csínyeinek áldozatai lettek, nem tudtak megnehezteni rá. Különösen a nálánál alig három évvel idősebb bátyján szokta rendszeresen szelvényeit kifőzni. Ennek kedélye fatalsága dacára a komolyság felé hajlott s nem igen hagyta magát nyugodni, egyhangú életfolyásából kizavartatni s